

5. Dary milosti

a) Klúčové verše z Písma

1K 12,1-11
R 12,4-8
1K 12,27-31

1P 4,10
R 11,29

b) Božia milosť

Božia milosť je Boží dar, ktorý sme dostali od nášho nebeského Otca. Nikto si nemôže zaslúžiť Božiu dobrotu, ale Boh nám ju zjavil a daroval vo svojom Synovi Ježišovi. V tomto zmysle sme všetci príjemcami Božej milosti a iba ňou stojíme. O milosti sa tiež hovorí v súvislosti s povolaním, ktoré je v životoch jednotlivcov a s autoritou, ktorú Pán dáva ľuďom. Táto milosť je základom pre náš život a službu Bohu (R 12,3).

Máme byť ovládaní a riadení milosťou, ktorú nám Boh dal. Podľa Otcovho výberu sme k niečomu povolani alebo máme nejaký dar, a to je Božia milosť špecificky pre nás. Naše povolanie je niečo, čo je cenené a hodnotené a my by sme sa v ňom mali dokázať tým najlepším možným spôsobom. Boží dar potrebujeme neustále zvelaďovať a používať ho pre dobro druhých (2Tm 1,6). Táto milosť (povolanie alebo obdarovanie) by mala byť motivačnou silou celého nášho života a služby. Boli sme spasení milosťou a povolaní do milosti (1K 15,10). Milosť je viac než nejaký špecifický dar Ducha, je skôr ako Božia ruka, ktorá prichádza do niečieho života, aby si ho vybrala pre prácu v určitej oblasti. Niet pochyb, že obdarovanie prichádza spolu s milosťou, ktorú nám Boh dal. Táto milosť je však hlbokou a mocnou skutočnosťou v životoch tých, ktorí svoje povolanie poznajú.

c) Dary milosti

Slovo "dar" má v Novom zákone veľmi blízky vzťah ku slovu "milosť". V skutočnosti majú obe slová ten istý koreň. Slovo "dar" je prekladom slova "charisma" a slovo "milosť" je prekladom slova "charis". Zakončenie slova "charisma" by mohlo byť správne prekladané ako "pôsobenie niečoho", takže to, čo nazývame duchovným darom je "pôsobenie milosti". Inými slovami, je to vyjadrenie alebo výsledok Božej milosti, ktorá bola uvoľnená prostredníctvom Ducha Svätého, preto ho voláme dar Ducha (1P 4,10).

d) Dary pre cirkev

Dary milosti sú dané Duchom Svätým pre Kristovo telo (cirkev), a preto by sme ich mohli nazvať darmi pre cirkev. Prejavujú sa cez životy konkrétnych jednotlivcov. Sú to dary, ktoré sú orientované na ľudí (Žd 2,3-4). Každý dar je vzájomne prepojený s darmi, ktoré pôsobia cez ostatných členov cirkvi. Vo všeobecnosti sú prístupné každému členovi Kristovho tela a prispievajú k jeho budovaniu a harmónii. Podľa môjho názoru, "dary pre cirkev" sú k dispozícii komukoľvek, kto o ne Pána prosí, a vo všeobecnosti podľa toho, čo cirkev v danej situácii potrebuje.

"Každý však dostáva prejavy Ducha na všeobecný úžitok" (1K 12,7).

e) Dary Ducha Svätého

Dary Ducha Svätého nám neboli prislúbené pre vystavovanie sa na obdiv alebo pre náš vlastný pôžitok, ale preto, aby sme boli Bohom zmocnení a zasiahli životy ľudí okolo nás. Dary Ducha Svätého sú Božou mocou v akcii. Keď

sa ocitneme v situáciách, ktoré si budú vyžadovať jej pôsobenie, tieto dary sa v nás aktivizujú. V službe, do ktorej sme boli povolani, nemusíme konať vo svojej vlastnej sile, pretože sám Boh bude prostredníctvom Ducha Svätého zasahovať do situácie. To nás pozdvihne nad naše slabosti a obmedzenia a uvoľní v nás v práci pre Pána nové dimenzie a schopnosti. V skutočnosti to je to, čo bude tvoriť a určovať konečnú podobu našej práce pre Boha, pretože postupne bude zjavné, ako v jednotlivých daroch Ducha konáme, a ktoré dary sa prejavujú viac cez nás než cez kohokoľvek iného. Štýl a aplikácia našej práce pre Boha bude formovaná tým, ako prostredníctvom nás fungujú dary Ducha Svätého. Mali by sme si však zapamätať, že ktorýkoľvek kresťan môže požiadať o príslušný dar do situácie, a dokonca aj v oblasti, v ktorej obyčajne nepôsobí. Úmyslom nášho nebeského Otca je priniesť do životov ľudí jeho spasiteľnú moc a uzdravenie. Tomu, kto ho bude s čistým srdcom a správnymi motívmi prosiť o schopnosť to robiť, neodoprie. Práve prostredníctvom darov Ducha Svätého dostávame vybavenie, s ktorým sme schopní konať Božiu vôľu. Bez týchto darov žijeme a pracujeme iba na úrovni svojich vlastných prirodzených síl a schopností.

f) Dary trojjediného Boha

V 1. Korintským 12. kapitole nás apoštol Pavol učí o duchovných daroch. Prv ako hovorí o daroch jednotlivo, odkrýva nám úžasny fakt o jednote konania Otca, Syna a Ducha Svätého v tejto oblasti. V skutočnosti by bolo správne nehovoriť toľko o daroch Ducha, ale o daroch Otca, Syna a Ducha Svätého. Pavel používa vo veršoch 4-6 tri charakteristické frázy, ktoré na seba vzájomne nadväzujú:

1. **"A sú rôzne dary milosti, ale ten istý Duch."**
Tento verš vyjadruje zdroj darov. Ten, ktorý ich prináša, je Duch Svätý.
2. **"A sú rôzne služby, a ten istý Pán."**
Tento verš vyjadruje, komu používaním duchovných darov slúžime, a kto určuje, akým smerom budú fungovať. Je to Pán Ježiš Kristus.
3. **"A sú rôzne pôsobnosti, ale ten istý Boh, ktorý pôsobí všetko vo všetkých."**
Slovo "pôsobnosť" je v gréčtine vyjadrené ako "energemata". Je ním vyjadrená myšlienka energie a moci, ktorá nepôsobí bezcieľne, ale má svoj cieľ a k nemu smeruje. Tento verš vyjadruje zámer, kvôli ktorému dary fungujú, a ním je naplniť vôľu nebeského Otca v každej situácii.

Takže to ešte nie je všetko, keď používame dary Ducha. Radšej vojdime do moci ovládanej trojjediným Bohom.

g) Aké sú dary Ducha Svätého?

V 1. Korintským 12. kapitole, vo veršoch 8-10 je zoznam deviatich darov Ducha Svätého.

1. **Slovo múdrosti**
Definícia: Schopnosť hľadať a aplikovať Božie pravdy do života; vyslovenie Božích myšlienok a plánov daných skrze zjavenie, ktorými pomáhame pri riešení určitých situácií.

Príklady: Šalamún (1Kr 3,24-28), Ježiš (J 8,4-7; L 20,20-26).

To je základ toho, ako sa v službe dotknúť ľudí. Bez daru Božej múdrosti tápeme, zle posudzujeme situáciu, konáme unáhle a neprímerane a za nami ostávajú stopy nedorozumenia a ublíženia. Božia múdrosť nám pomáha vidieť veci Božími očami, získať prehľad o podstate danej záležitosti, aby sme vedeli, čo je správne, a čo v tej, či onej situácii máme urobiť. Pamätajte, že slovo múdrosti možno nie je posolstvo pre druhú osobu, ale je to skôr slovo, ktoré prijíma ten, kto slúži inému, priamo od Pána do svojho vlastného ducha, aby danej situácii rozumel a vedel, čo je v nej podstatné.

2. Slovo poznania

Definícia: Schopnosť poznať pravdu pod vplyvom Ducha Svätého; poznanie určitých faktov týkajúcich sa nejakej osoby alebo situácie, dané skrze zjavenie.

Príklady: Jozef (Gn 41,25-32), Elizeus (2Kr 6,8-12), Ježiš (J 4,17-18; Mt 21,2-3).

Poznanie je tiež darom porozumenia, ale slovo poznania je skôr určené pre priame zdieľanie sa s inou osobou. Slovo poznania bude často obsahovať prvky, ktoré odhalia pravdu pre obidvoch a umožnia sprístupniť Duchu Svätému oveľa hlbšie oblasti ako predtým. Dary múdrosti a poznania fungujú často dohromady, pretože ten prvý umožňuje poznať, ako zaobchádzať s tým druhým.

3. Viera

Definícia: Schopnosť dôverovať Bohu až za hranicu pravdepodobnosti a pozdvíhať vieru ostatných. Božské uschopnenie veriť a byť uistený, že Boh v určitej situácii dokáže svoju moc.

Príklady: Jozua (Joz 10,12-14), Eliáš (1Kr 18,17-40), Ježiš (Mk 4,37-40; J 11,41-44).

Viera je dar, ktorý prináša uistenie a dôveru do našej služby. Prostredníctvom daru viery získavame istotu, čo Boh zamýšľa urobiť a je nám daná moc, aby sme verili a očakávali, že sa to stane.

4. Dary uzdravovania

Definícia: Schopnosť uplatňovať Kristov život pri uzdravení osoby duchovne, citovo alebo fyzicky; božské zmocnenie odovzdávať Božiu moc uzdravovania.

Príklady: Ježiš (Mk 1,29-31; Mk 3,1-5), Filip (Sk 8,6-7), Pavol (Sk 14,9-10).

Slovo "dary" je v množnom čísle, pretože je veľa rozličných darov uzdravovania, úmerne k mnohým chorobám a utrpeniam, ktoré ľudí trápia. Nie je nezvyčajné, že osoba s týmto darom má potenciál pre uzdravovanie určitého druhu choroby alebo uspokojovanie určitého druhu citových potrieb.

5. Zázračné moci

Definícia: Schopnosť prevádzať veci presahujúce ľudské možnosti, ktoré sú v rozpore s prírodnými zákonmi. Božské zmocnenie konať nadprirodzené skutky.

Príklady: Elizeus (2Kr 4,1-7), Ježiš (J 2,1-11; L 9,16-17), Štefan (Sk 6,8).

Zázrak je niečo, čo presahuje hranice duchovného uzdravenia alebo prírodného zákona. Je to udalosť, ktorá závisí od priameho Božieho zásahu a ktorej výsledkom je ukázanie neobyčajnej Božej moci. Napríklad, vzkriesenie z mŕtvych, obrátenie vody na víno, nahradenie alebo rast údu, ktorý chýbal atď.

6. Proroctvo (1K 14,1-6; 22-23; 39-40)

Definícia: Schopnosť pretlmočiť zvláštne Božie poslanstvo, ktoré je v jazyku, ktorému rozumie aj prorok aj prijímateľ proroctva; odovzdávanie zjaveného poslanstva priamo z Božieho srdca do určitej situácie (niekedy sa týka aj budúcich udalostí).

Príklady: Izaiáš (Mt 13,14), Ježiš (Mt 24,3-42; J 21,18), Agabus (Sk 11,27-28).

Proroctvo je na budovanie cirkvi. Prorocké poslanstvo je veľmi priame a vyžaduje si odozvu. "Ale kto prorokuje, hovorí ľuďom na budovanie, povzbudenie a potešenie" (1K 14,3).

7. Rozoznávanie duchov

Definícia: Schopnosť rozlíšiť pravdu od nepravdy a dobro od zla; skrze zjavenie rozoznať, aký duch je prítomný v určitej osobe alebo situácii.

Príklady: Ján Krstiteľ (Mt 12,34), Ježiš (L 13,11-16; J 8,44), Pavol (Sk 13,6-12).

Toto je dar rozoznávania. Bolo nám povedané, aby sme skúšali duchov a poznali, či sú z Boha (1J 4,1). Prostredníctvom daru duchovného rozoznávania môžeme najlepšie poznať, s akým duchom máme v danej situácii do činenia.

8. Rôzne druhy jazykov (1K 14,1-28)

Definícia: Schopnosť hovoriť v jazyku ľudí alebo anjelov, ktorý sme sa nikdy predtým neučili.

Príklady: Apoštoli (Sk 2,4), veriaci v Kornéliovom dome (Sk 10,46), Pavol (1K 14,18).

Dar jazykov je v službe veľmi dôležitý.

"Lebo kto hovorí jazykmi, nehovorí ľuďom, ale Bohu; nerozumie mu nik, pod vplyvom Ducha hovorí tajomstvá...Kto hovorí jazykmi, buduje seba samého..." (1K 14,2-4).

Osobné používanie daru jazykov môže byť prostriedkom, cez ktorý sa otvárame prijatiu ostatných darov. Napríklad, keď sa modlíme v našom duchu v jazykoch, stávame sa veľmi citlivými na Božiu vôľu a na Božie usmernenie, čo je v službe veľmi dôležité.

9. Výklad jazykov (1K 14,13; 26-28)

Definícia: Schopnosť vyložiť zmysel toho, čo bolo povedané v jazykoch, aj keď sa ten, kto vykladá, nikdy príslušný jazyk neučil; byť schopný porozumieť zmyslu neznámych jazykov.

Tento dar je obyčajne vhodnejší pri spoločnom stretnutí, kde Duch odpovedá cez výklad použitého daru jazyka. Výklad jazyka je dynamickým ekvivalentom toho, čo bolo povedané v jazyku. Nie je to preklad. Mohlo by to byť klasifikované skôr ako odpoveď. Jazykom nás Duch upozorňuje na fakt, že Boh chce k nám hovoriť, a zároveň zintenzívňuje naše očakávanie. Ten, kto vykladá, podáva slovo od Boha tak, aby každý rozumel, mohol ho posúdiť a podľa neho aj konať. Dar výkladu jazykov býva obyčajne použitý pri spoločnom stretnutí, aby pretlmočil modlitbu jednotlivca, ktorý hovorí v jazykoch k Pánovi.

Zapamätaj si, že ak majú dary Ducha fungovať efektívne, musia byť používané vo vzájomnej spolupráci, napr. dary uzdravovania môžu potrebovať dar rozoznávania, alebo dar viery môže potrebovať dary múdrosti a rozoznávania. Dary sú na sebe vzájomne závislé a Duch Svätý nás splnomocní do služby darmi, ktoré sú potrebné k tomu, aby sme v danej situácii konali tak, ako chce Boh.

h) Ostatné dary milosti v Kristovom tele

V Kristovom tele sú ešte aj iné dary milosti. Tieto sú dané ľuďom, aby slúžili Pánovi špecifickým spôsobom. V nižšie uvedenom zozname sa nachádza päť povolaní do služby spomínaných v Ef 4,11. Tie sú dané pre Kristovo telo ako celok. Ostatné dary milosti sú viac pre miestne Kristovo telo (t.j. miestny zbor). Tie sú spomínané v R 12,4-8.

1. Proroctvo

Definícia: Schopnosť pravidelne prinášať proroctvo do Kristovho tela. Sila a frekvencia prinášaného proroctva bude závisieť od úrovne viery proroka.

2. Služba

Definícia: Schopnosť pomáhať akýmkoľvek spôsobom, ktorý posilní a povzbudí ostatných.

Príklady: Ježiš (J 13,1-16), Mária (J 12,1-11).

3. Vyučovanie

Definícia: Schopnosť analyzovať a interpretovať Božie pravdy a podávať ich jasne a systematicky.

Príklady: Apollo (Sk 18,24-28), Ježiš (Mt 5,1-11).

4. Povzbudzovanie

Definícia: Schopnosť motivovať ľudí k činom, obvyčajne použitím autority Božieho slova.

Príklady: Pavol (Sk 20,1-2).

5. Dávanie

Definícia: Je to schopnosť veľkoryso poskytovať peniaze na podporu Božích vecí.

Príklady: Zbor v Macedónii (2K 8,1-5), Barnabáš (Sk 4,36-37).

6. Správa a vodcovstvo

Definícia: Schopnosť starostlivo a usilovne viesť ostatných a riadiť záležitosti zboru.

Príklady: Starší (1Tm 5,17), diakoni (1Tm 3,8-13).

7. Preukazovanie milosrdenstva

Definícia: Schopnosť ochotne a s radosťou ísť bok po boku a utešovať tých, ktorých väčšina často ignoruje alebo nemá na nich čas.

Príklady: Ježiš (Mt 8,1-4; J 8,4-11).

i) Otázky a námety k diskusi

1. Komu sú dané dary Ducha a aký je ich cieľ?
2. Kto rozhoduje, akým darom Ducha bude človek obdarovaný? (1K 12,11)
3. Božie dary a povolanie sú nezrušiteľné (R 11,29). Aký to má na teba vplyv? Vypôsobuje to v tebe dôveru?
4. Použil ťa Pán v nejakom dare Ducha?
5. Chceš mať dary Ducha Svätého pre svoj vlastný prospech alebo pre prospech Kristovho tela, t.j. pre sebecké ciele alebo aby si prinášal ovocie Bohu? (1K 14,12)
6. Dary Ducha Svätého môžu fungovať iba prostredníctvom ľudí, ktorí boli pokrstení alebo naplnení Duchom Svätým. Ak ťa Pán v daroch Ducha nikdy nepoužil, popros ho, aby ťa naplnil svojím Duchom Svätým. Potom požiadaj Boha, aby ťa uviedol do situácie, v ktorej sú potrebné dary Ducha a buď mu k dispozícii, aby ťa v nej mohol použiť.
7. Vieš, aká je tvoja úloha v miestnom Kristovom tele? Ak nie, modli sa, aby ti to Pán zjavil.

j) Zhrnutie a aplikácia

1. Božie dary a povolanie dostávame z Božej milosti.

2. Duchovné dary nám neboli dané pre náš vlastný úžitok, ale preto, aby nás zmocnili do služby v Kristovom tele.
3. Dary Ducha Svätého nám umožňujú slúžiť Bohu nad naše ľudské možnosti, pretože sa v Božej moci dotýkame druhých.
4. Dary Ducha Svätého možno nazvať darmi Otca, Syna a Ducha Svätého.
5. Dary milosti zahrňujú povolania do služby v Ef 4,11 a dary v R 12,6-8. Zmocňujú nás do služby v miestnom Kristovom tele.